

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09-4371/29.12.2023 г.

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за специфична професионална подготовка по учебен предмет **методика на специалния предмет – народно пеене** – теория и учебна практика за специалност код **2120302** „Народно пеене” от професия код **212030** „Музикант-вокалист” от професионално направление код **212** „Музикални и сценични изкуства”.

Х

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ
Министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ЗА СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

ПО

МЕТОДИКА НА СПЕЦИАЛНИЯ ПРЕДМЕТ

- НАРОДНО ПЕЕНЕ

теория и учебна практика

XI клас

Утвърдена със заповед № РД 09-4371/29.12.2023 г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 212 „Музикални и сценични изкуства”

ПРОФЕСИЯ:

код 212030 „Музикант-вокалист”

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 2120302 „Народно пеене ”

София, 2023 г.

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

- Специфичната професионална подготовка в XI клас по учебния предмет **методика на специалния предмет – народно пеене** – теория и учебна практика, е предназначена за професия „Музикант-вокалист“, специалност „Народно пеене“ от професионално направление „Музикални и сценични изкуства“.
- Учениците в XI клас придобиват по-широки теоретични и терминологични знания за вокалообразуването, разширяват фолклорните си познания, формират естетически вкус и усет за прилагане на принципите на народното пеене при различните възрастови групи ученици. В учебната програма е включен материал, с овладяването на който се цели въвеждане на учениците в професията. Чрез учебното съдържание по предмета **методика на специалния предмет – народно пеене** обучаемите се запознават с историята на народната песен на предците ни, нейното развитие и усъвършенстване през годините и овладяват знания и умения, свързани с бъдещата им професионална реализация.
- Образователният процес по **методика на специалния предмет – народно пеене** в XI клас дава възможност за запознаване с важни принципи, вокални елементи и вокална лексика и сръчности на народното пеене в началото на XXI век. Учениците овладяват терминологията, свързана с развитието на народното изпълнителско изкуство.
- Въвеждат се понятия, придобиват се знания и умения, характерни за вокалообразуването. Учениците се запознават с метро-ритмичния строеж на песента, целите и задачите на разпяването, точната интонация.
- В хода на учебната работа се постигат умения за самостоятелна работа, работа в екип, самодисциплина и самоконтрол.
- Специфичната професионална подготовка по учебния предмет **методика на специалния предмет – народно пеене** е представена тематично, като темите не се разглеждат в задължителна последователност, а предполагат работата по тях да се преплита във всеки урок на принципа на спираловидното развитие на уменията, натрупване на представите и изграждане на понятията. Учебното съдържание е разпределено в 5 (пет) раздела, като в тях

се конкретизира броят на учебните часове и включените теми. Всяка тема се разпределя от учителя в началото на всяка учебна година.

2. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ

С обучението по учебния предмет се цели:

- въвеждане в професията на музикант-вокалист по **методика на специалния предмет – народно пеене**;
- принципите на **методиката на специалния предмет – народно пеене**, принципи и закони, утвърдени от наши и чужди методисти в областта на вокалната техника и пеене;
- овладяване на начални професионални компетентности от обучаемите с цел бъдещата им професионална реализация.

3. ЧРЕЗ УЧЕБНОТО СЪДЪРЖАНИЕ СЕ ЦЕЛИ:

- да се изяснят и осмислят основни понятия в терминологията, касаеща теорията за вокалообразуване, точно интониране, орнаментиране, певческо дишане;
- да се развият познавателни интереси на учащите се към професия „Музикант-вокалист“;
- овладяване на основни теоретични и терминологични елементи на вокалообразуването;
- овладяване на основни положения при фразирането и орнаментиране на народните песни;
- основни понятия за интонация, орнаментиране, чувство за ритъм, синхрон със съпровода, сценично представяне;
- запознаване и заучаване на понятията части на гласовия апарат, хигиена на гласа;
- принципи и закони при представянето на народната песен пред публика, подбор на песенен материал.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

№	Типов учебен план	XI клас
---	-------------------	---------

по ред		Брой учебни седмици	Общ брой часове теория	Общ брой часове учебна практика
1	Типов учебен план за професионално образование с интензивно изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение/V2	36	18	36
2	Типов учебен план за професионално образование с разширено изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение/V4	36	18	36
3	Типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение/V6	36	18	36

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е структурирано в 5 раздела. За всеки раздел са записани темите и броят учебни часове. Учителят конкретизира броя на учебните часове за всяка тема в съответствие с посочените за раздела.

За постигане целите на обучението учителят разпределя учебните часове за нови знания, упражнения и контрол.

№ по ред	Наименование на разделите	Препоръчителен брой на учебните часове по ТЕОРИЯ	Препоръчителен брой на учебните часове по ПРАКТИКА
1	Раздел I. Принципи на методиката на	2	2

	специалния предмет – народно пеене		
2.	Раздел II Учебно-репетиционна дейност (вокалообразуване)	8	16
3.	Раздел III. Работа върху интонация и орнаментика	4	8
4.	Раздел IV. Сценично поведение.	2	4
5.	Раздел V. Подбор на концертен и конкурсен репертоар	2	6
	Общ брой часове:	18	36

2. Раздели и теми

Раздел 1. Принципи на Методиката на специалния предмет – народно пеене

2.1.1. Усвояване на вокални похвати: форшлаг, мордент, квартола, комбинации и др.

2.1.2. Значение и функция на дишането, фразирание

2.1.3. Комбинации между различни размери и ладове

2.1.4. Опит за импровизация и вариативност върху мелодия и текст

Раздел 2. Учебно-репетиционна дейност (вокалообразуване)

2.2.1. Основни понятия и структура на разпяването

2.2.2. Цели и задачи на разпяването

Раздел 3. Работа върху интонация и орнаментика

2.3.1. Солово пеене, проблематика

2.3.2. Пеене в група, специфики

Раздел 4. Проблеми, възникващи преди и по време на изпълнение пред публика

2.4.1. Сценичен стрес и методи за преодоляването му

Раздел 5. Подбор на концертен и конкурсен репертоар

2.5.1. Компетентности при избора на репертоар, съобразен с индивидуалните качества на ученика.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В края на обучението учениците трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

Да:

- познава основни понятия в терминологията на **Методиката на специалния предмет – народно пеене;**
- познава основните вокални похвати;
- познава единичен, двоен форшлаг, синкоп, мордент и др.
- владее и осмисля интонация, звукоизвличане, певческо дишане;
- познава и различава високо и ниско пеене;
- умее да следва съпровод, сингбек, пеене в група;
- владее и борави с понятията – орнамент, тресене, задържане на тона, фермата и да дава обективна оценка за художествената стойност на вокалното обучение и изпълнителско изкуство.

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Людмила Варадинова, старши учител в 144. СУ „Народни будители“
2. Маринела Ангелова, старши учител в 144. СУ „Народни будители“
3. Величка Николова – зам.-директор по учебно-творческа дейност в 144. СУ „Народни будители“.